

MBINU ZA UHIFADHI WA URITHI WA UTAMADUNI WA KARNE YA ISHIRINI

Hati ya Madrid – New
Delhi
2017

Approaches to the Conservation of Twentieth - Century Cultural Heritage
Madrid - New Delhi Document

Approaches to the Conservation of Twentieth - Century Cultural Heritage

Madrid - New Delhi Document

2017

© ICOMOS International Scientific Committee on Twentieth Century Heritage

Website: isc20c.icomos.org

Cover image: original artwork created by Maria Gabriela Quin

Graphic Design: Maria Gabriela Quin

ISBN 978-2-918086-63-5

The International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) works through its International Scientific Committee on Twentieth-Century Heritage (ISC 20C) to promote the identification, conservation and presentation of twentieth-century heritage places.

ICOMOS is an international conservation non-government organisation of conservation professionals, which acts as UNESCO's adviser on cultural heritage and the World Heritage Convention.

UTANGULIZI

Maendeleo ya kiuchumi, kijamii, kiteknolojia na kisiasa yaliyojitokeza katika karne ya ishirini yalisababisha mabadiliko makubwa ambayo hayakutarajiwa. Vita kuu mbili za dunia, Uhasama uliofuata baada ya anguko kuu la uchumi, na harakati za kuuondoa ukoloni, kwa kiasi kikubwa yalibadili mifumo ya jamii wakati wa karne ya ishirini. Kasi kubwa ya kukua kwa makazi miji nayo iliharakisha maendeleo ya sayansi na teknolojia na kupelekea kuibuka kwa mawasiliano ya haraka na usafirishaji yalibadili mienendo yetu ya kazi na jinsi tulivyoishi, yakizalisha majengo na miundo mipya, aina mpya za majengo na mifumo isiyotarajiwa kwa kutumia vifaa vya majaribio. Mandhari zenye mabadiliko makubwa ziliundwa kufuatia kukua kwa viwanda na kilimo cha kisasa. Hata hivyo, ni maeneo machache kati ya sehemu na maeneo haya yaliyotokana na mabadiliko hayo yameweza kuorodheshwa na kulindwa kutokana na thamani yake ya kiurithi. Hivyo, maeneo mengi ya urithi wa karne ya ishirini yanabakia katika hatari. Ingawa kuna ongezeko la utambulikaji wa miundo ya kisasa ya katikati ya karne katika baadhi ya maeneo, majengo mbalimbali, miundo na mandhari za kitamaduni katika maeneo ya viwanda ambayo yanabainisha sifa za karne ya ishirini, bado kuna tishio la kiujumla na ukosefu wa ufahamu na utambuzi wa urithi huo. Mara nyingi yanashinikizwa na kuendelezwa upya, madiliko bila kujali, au ukosefu wa utekelezaji kwa makusudi.

Kwa kufahamu vitisho hivi, mnamo mwaka wa 2010, wanachama wa kamati ya kimataifa ya kisayansi ya baraza la kimataifa dhidi ya vielelezo vya kumbukumbu na maeneo ya urithi (ICOMOS) juu ya urithi wa karne ya ishirini (ISC20C) yalianza kuandaa azimio la kumbukumbu, wakiweka mbinu na kanuni ambazo zinapaswa kutekelezwa katika kusimamia na kutafsiri sehemu na maeneo ya urithi wa karne ya ishirini. Mpango huu kabambe ulilenga kutoa viwango vya kuigwa kimataifa.

Mijadala ya wazi miongoni mwa washiriki ilitokea kufuatana na uzoefu wa kisayansi toka maeneo yote ulimwenguni. Kongamano, mikutano, na mashauriano ya kina yalifanyika kimataifa. Nakala ya Hitimisho: Mbinu za uhifadhi wa Urithi wa Usanifu wa karne ya ishirini, lililoitwa Hati ya Madridi, liliwasilishwa kwenye mkutano mkuu wa 17 wa Kamati ya kimataifa ya Urithi wa karne ya ishirini (ICOMOS) mjini Paris, na kusambazwa katika lugha za Kihispania, Kifaransa na Kiingereza kwa maoni na majadiliano. Kati ya mwaka 2011 – 2014 hati hii ilitafsiriwa katika lugha zaidi ya kumi na mbili (12) ikiwa ni pamoja na Kirusi, Kitaliano, Kifini, Kijerumani, Kijapani, Kireno, Kichina (Mandarini), Kihindi, Kibaski, na Kikatalani, kuashiria umuhimu na matumizi ya hati hii katika uelekezi wa kimataifa.

Baada ya kuzingatia maoni yaliyopokelewa, toleo la pili lilichapishwa katika lugha nne kwenye mkutano mkuu wa 18 wa ICOMOS mjini Florence, lakini ilikuwa wazi kwamba marekebisho makubwa na kichwa kipyacha Habari kililazimika kujumuisha taipolojia za urithi wa karne ya ishirini kama vile mandhari za kiutamaduni, maeneo ya viwanda na miji. Ushirikiano na kamati ya kisayansi ya kimataifa ya ICOMOS juu ya maeneo ya kiutamaduni (ISCCL), Kamati ya kimataifa ya ICOMOS juu ya miji na vijiji vya kihistoria (CIVVIH), kamati ya kimataifa ya kiufundi dhidi ya uhifadhi wa urithi wa viwanda (TICCIH) na kamati ya kisayansi ya kimataifa ya ICOMOS juu ya nishati, uendelevu, na mabadiliko ya hali ya hewa (ISCES+CC) yamefanikisha kujumuishwa kwa mapana sehemu na maeneo ya urithi wa karne ya ishirini.

Toleo la tatu, Mbinu za Uhifadhi wa Urithi wa kiutamaduni wa Karne ya Ishirini, litawasilishwa kwenye mkutano mkuu wa 19 wa kamati ya Kimataifa ya urithi wa karne ya ishirini (ICOMOS) mjini Dehli Desemba

2017, ikijumuisha maoni na mapendekezo yaliyopokelewa kutokana na mashauriano ya kipindi cha 2014 - 2017. Shukrani kwa wale wote waliochangia katika mchakato huu.

Tunawahimiza wale wote ambao wanawajibika katika usimamizi na usherehekeaji wa maeneo ya urithi wa dunia wa karne ya ishirini kutumia waraka huu wa Mbinu za Uhifadhi wa Urithi wa Urithi wa Kiutamaduni wa karne ya Ishirini kama mwongozo wa kimataifa na kiwango tarajiwa kwa ajili ya kuhifadhi na kusimamia sehemu na maeneo ya Urithi wa karne ya ishirini.

Sheridan Burke,

Raisi, ICOMOS ISC20C

Novemba, 2017

The logo for ICOMOS ISC20C. It features the word "ICOMOS" written vertically in white capital letters on a dark green rectangular background. To the right of this, the letters "ISC" are stacked above "20C", all in a large, bold, dark green sans-serif font.

LENGO LA WARAKA

Wajibu wa kuhifadhi na kusimamia sehemu, na maeneo ya urithi wa karne ya ishirini ni muhimu kama ilivyo jukumu letu kuhifadhi urithi muhimu wa utamaduni wa zama zilizotangulia.

Urithi wa utamaduni wa karne ya ishirini uko hatarini kutokana na kutothaminiwa na kuhudumiwa. Sehemu kubwa ya urithi huu tayari umepotea na uliobaki unazidi kuwa hatarini. Ni urithi ulio hai na unaoendelea kukua na ni muhimu kuuelewa, kuuhifadhi, kuutafsiri na kuusimamia vyema kwa ajili ya vizazi vijavyo.

Mbinu za uhifadhi wa urithi wa kiutamaduni wa karne ya ishirini, zinalenga kuchangia katika usimamizi mwafaka na wenye kuheshimu kipindi hiki muhimu cha urithi wa kiutamaduni. Huku ikitambua hati za uhifadhi zilizopo, hati hii ya Mbinu za uhifadhi wa Urithi wa kiutamaduni wa karne ya ishirini inabainisha mambo mengi hasa yanayohusishwa na uhifadhi wa urithi wa karne ya ishirini. Inashughulikia kiasi kikubwa cha taipolojia za urithi ambazo zinatambulika kuwa na thamani ya kuhifadhiwa ukijumuisha urithi wa usanifu, miundo, miundo ya kiasilia na turathi za viwanda, mandhari za kiutamaduni zikijumuisha mbuga za hifadhi za kihistoria na bustani, mandhari za kihistoria mijini, barabara za kihistoria na maeneo ya kiakiolojia.

Hati hii imekusudiwa kutumiwa na wale wote wanaohusika katika uhifadhi wa urithi na michakato ya usimamizi ambayo inaweza kuathiri sehemu na maeneo ya urithi wa karne ya ishirini

Muhtasari fafanuzi umejumuishwa pale ilipohitajika na kamusi ya masharti inaikamilisha hati.

KUENDELEZA MAARIFA NA UELEWU JUU YA UMUHIMU WA KIUTAMADUNI

Kipengele 1: Kutambua na kutathmini umuhimu wa kiutamaduni.

1.1: Tumia vigezo vilivyokubaliwa katika kutambua na kutathmini Urithi.

Utambuzi na tathmini ya umuhimu wa urithi wa kiutamaduni wa karne ya ishirini unatakiwa kutumia vigezo vilivyokubalika/afikiwa. Urithi wa kiutamaduni wa karne hii (pamoja na vipengele vyake vyote) ni kumbukumbu halisi ya wakati, eneo, na matumizi ya urithi huo. Umuhimu wake waweza kuegemea katika sifa zake zinazoonekana na kushikika, ikiwa ni pamoja na eneo urithi huo ulipo, muonekano wa urithi huo, mtindo wake (Mfano , mfumo na kuenea kwake, mpangilio wa rangi zake, mchipuko wa tamaduni, mifumo ya ujenzi, sura/nyenzo zake, vifaa vya kiufundi na ubora wa kisanii). Umuhimu huo waweza pia kuegemea kwenye matumizi, kihistoria, kijamii, kisayansi, au mahusiano ya kiimani au ubunifu na fikra na/au katika thamani yake isiyooonekana.

1.2: Kutambua na kutathmini umuhimu wa majengo, makundi ya majengo, mandhari ya kitamaduni na maeneo ya miji ya kihistoria.

Ili kuuelewa urithi wa karne ya ishirini, ni muhimu kutambua na kutathmini vipengele vyake vyote, makundi ya maeneo yanayohusiana au yanayoungana, au yanayohusiana na maeneo ya miji ya kihistoria ikiwa ni pamoja na mahusiano baina ya watu na mazingira hayo.

1.3: Kutambua na kutathmini umuhimu wa vitu vilivyo ndani ya jengo, vifaa, thamani zinazohusiana na vitu vya sanaa, vitu vya thamani, vifaa na mitambo ya viwanda.

Ili kuelewa umuhimu wa turathi, inafaa pia kutambua na kutathmini vitu ndani ya jengo, vifaa na thamani zinazohusishwa, vitu vya sanaa, vitu vya thamani, na vifaa mashine zinazohusiana na maeneo ya viwanda na mandhari ya kitamaduni.

1.4: Kufahamu na kuheshimu ubunifu wa miundo, aina, mbinu na vifaa vya ujenzi.

Karne ya ishirini ilisifika kwa kuanzishwa kwa aina za ubunifu, ufumbuzi wa miundo, vifaa na mbinu za ujenzi, na hizi zinapaswa kutambuliwa na umuhimu wake kutathminiwa.

1.5: Kutambua na kutathmini umuhimu wa mandhari ya mazingira.

Kuelewa uhusiano wa mahali na eneo la urithi, na mandhari ya mazingira yaliyomo unapaswa kutambuliwa na kufanyiwa tathmini. Mandhari ya mazingira hayahusishi tu mazingira halisi (Physical setting)/ yanayoonekana, lakini pia uhusiano na mwingiliano wake (kama vile mandhari, mazingira ya viumbe/watu, historia yamahali hapo, utumizi wa eneo lote) kati ya mahali au eneo na mipangilio yake. Maeneo ya urithi yanaweza kuwa ndani ya sehemu yenye mfumo usioeleweka kirahisi ambapo mwingiliano wa mazingira na mandhari unaenea nje ya mipaka ya sehemu husika.

1.6: Kutambua na kutathmini dhana muhimu za upangaji zilizofanikisha miundombinu iliyopo.

Kwa makazi ya mijini, maeneo ya viwanda na mandhari ya miji ya kihistoria, dhana mbalimbali za upangaji, mbinu na mawazo muhimu kwa kila kipindi cha maendeleo (ikiwa ni pamoja na kazi za msingi zilizoweza ujenzi huo, kama nguvu za umeme, maji na mabomba ya kupitisha maji taka) zinapaswa kutambuliwa na kuhifadhiwa.

1.7: Kuweka na kudumisha orodha za urithi wa karne ya ishirini.

Urithi wa karne ya ishirini unahitaji kutambuliwa na kutathminiwa kwa utafiti wa makini na utaratibu wa kuorodhesha kutoka kwa taaluma za wataalamu mbalimbali. Utafiti na uorodheshaji huo unapaswa kuwa msingi wa uhifadhi na usimamizi, ikiwa ni pamoja na taasisi zinazohusika za mipango na urithi. Hizo tathmini zinapaswa kuandaliwa na wadau wanaowajibika, ikiwa ni pamoja na wadau walio kwenye mamlaka ya urithi na upangaji.

1.8: Tumia uchambuzi linganishi ili kufafanua umuhimu wa kitamaduni.

Wakati wa kutathmini umuhimu wa urithi wa karne ya ishirini, sehemu au maeneo linganishi ya urithi yanapaswa kutambuliwa na kutathminiwa ili kuweza kuchambua na kuelewa umuhimu wake.

TUMIA MICHAKATO YA KUPANGA UHIFADHI

Kifungu cha 2: Tumia mipango sahihi ya uhifadhi na mbinu za usimamizi.

2.1: Kudumisha /ukamilifu kwa kuelewa umuhimu kabla ya ukarabati wowote.

Ukamilifu wa maeneo ya urithi wa karne ya ishirini haupaswi kuathiriwa na mabadiliko wakati wa ukarabati au urekebishaji. Utafiti wa kutosha, uandishi wa matokeo na uchambuzi wa historia na umuhimu wa urithi unahitajika ili kuepusha, kupunguza na kuthibiti uwezekano wa athari mbaya wakati wa urekebishaji wa urithi huo.

Ili kuelewa jinsi umuhimu wa kitamaduni unavyoonekana katika urithi wa karne ya ishirini inahitajika tathmini ya jinsi sifa tofauti, vipengele na maadili vinavyochangia umuhimu huo. Hii ni sharti muhimu la kufanya maamuzi sahihi kuhusu matumizi yake, uelewa na uhifadhi wa uhalali wake na uadilifu. Sehemu na maeneo hubadilika kadiri na muda unavyosonga na mabadiliko ya baadaye yanaweza kuwa na umuhimu wa kitamaduni. Mbinu na njia mbalimbali za uhifadhi zinahitajika katika sehemu ya urithi au eneo binafsi.

2.2: Kuongeza uwezo wa kukusanya habari kutoka vyanzo vya msingi.

Karne ya ishirini ilizalisha kumbukumbu nyingi, zilizoweza kutokana na maendeleo ya teknolojia. Ni muhimu kutumia vyanzo hivi wakati wa kukusanya taarifa kuhusu turathi za mahali au eneo, ili kufahamisha maana yake.

Wakati mwingine, alieyebuni muundo, mjenzi, mpangaji, mteja au wengine kutoka katika jumuiya inayohusika na wenye uhusiano na mahali hapo panapohusika, wanaweza kutoa taarifa za msingi. Mchango wao unapaswa kutafutwa, pale inapofaa. Historia za masimulizi pia zinapaswa kunukuliwa inapowezekana. Hata hivyo, taarifa na maoni hayo, yapaswa kuchukuliwa kwa tahadhari wakati wa kuunganisha hayo maoni. Umakini unapaswa kuzingatiwa wakati wa kuchunguza nia ya mjenzi kuhusiana na eneo la turathi na mandhari yake, ili kuhakikisha kwamba thamani ambayo huchangia umuhimu wa turathi hiyo imefikiriwa.

2.3: Kabla ya kuanza kazi, tumia mbinu za uandalizi ambazo zina tathmini umuhimu wa turathi na uandalizi ambao utawezesha kutoa sera za kuhifadhi na kuheshimu turathi.

Mbinu inayotumika kutathmini umuhimu wa urithi wa karne ya ishirini inapaswa kufuata mbinu sahihi na inayokubalika katika mila husika. Hii itajumuisha utafiti wa kina wa kihistoria

na tathmini ya umuhimu wa kuendeleza sera zinazohifadhi, kusimamia na kutafsiri zilizoutambua umuhimu wa kiutamaduni. Ni muhimu tathmini hizo ziwe zimekamalishwa kabla ya kuanza kazi, ili kuhakikisha kuwa sera maalum za uhifadhi zinatolewa ili kuongoza maendeleo na mabadiliko. Mpango madhubuti wa Uhifadhi / Mpango wa Usimamizi lazima uandaliwe. Mikataba ya urithi kieneo na taarifa za uhifadhi maalum za sehemu husika na maazimio ya uhifadhi yana umuhimu wake.

2.4: Kuweka mipaka ya mabadiliko yanayokubalika

Kwa kila hatua ya maendeleo ama uhifadhi, sera na miongozo inayoeleweka inapaswa kuanzishwa kabla ya kuanza urekekebishaji wowote wa athari kwa turathi, ili kufafanua mipaka ya mabadiliko yanayokubalika. Mpango wa uhifadhi / mpango wa usimamizi lazima ufafanue sehemu muhimu za mahali au eneo hilo la urithi, udhaifu unaoliathiri, maeneo ambayo hatua zinawezekana kuchukuliwa, matumizi bora ya eneo na hatua za uhifadhi zilizochukuliwa. Inapaswa kuzingatia kanuni maalum (kama vile usanifu, kupanga, miundo na kadhalika) na teknolojia zilizotumiwa kwenye karne ya ishirini.

2.5: Tumia utaalumu kutoka nyanja mbalimbali.

Mpango wa uhifadhi na usimamizi wa maeneo ya karne ya ishirini unahitaji mbinu shirikishi, kwa kuzingatia sifa zote na maadili ya umuhimu wa kitamaduni. Wataalamu wa teknolojia ya uhifadhi wa kisasa na sayansi ya vifaa wanahitajika kufanya utafiti maalum kutokana na kuenea kwa matumizi ya vifaa visivyo vya asili na mbinu mpya za ujenzi katika urithi wa karne ya ishirini. Wataalamu wenye ujuzi katika teknolojia maalum inayozingatiwa kama turathi za viwanda, mandhari za kihistoria na kitamaduni za mijini, na kadhalika wanapaswa kuhusishwa katika mchakato wa uhifadhi.

2.6: Mpango wa utunzaji na usimamizi wa kila siku.

Ni muhimu kupanga kwa ajili ya utunzaji wa mara kwa mara na usimamizi wa kila siku kwa maeneo yote ya turathi. Utunzaji endelevu na sahihi na ukaguzi wa mara kwa mara ni hatua bora za uhifadhi kwa eneo au sehemu yoyote ya urithi na hupunguza gharama za ukarabati wa muda mrefu. Mpango wa matengenezo utasaidia katika mchakato huu. Mandhari za kitamaduni na miji ya kihistoria zitahitaji mipango ya usimamizi kudhibiti mchakato wa mageuzi na mabadiliko yanayoendelea kwa wakati huu. Kazi ya udhibiti wa dharura inahitajika kufanywa wakati fulani na tathmini ya kazi inayofuata lazima ifanywe na wataalamu wenye ujuzi sahihi, waliohitimu na wenye uzoefu na kutekelezwa kwa njia ambayo itapunguza athari kwa umuhimu wa turathi.

2.7: Orodhesha wadau wanaowajibika kwa hatua za uhifadhi.

Ni muhimu kuorodhesha wadau wanaohusika na kuwajibika kwa hatua za uhifadhi kwa urithi wa kitamaduni wa karne ya ishirini. Orodha hii inaweza kujumuisha wamiliki, mameneja wa makaazi, mamlaka ya urithi, jamii, mamlaka za umma, serikali za mitaa, idara za mipango za jiji na wakazi.

2.8: Uhifadhi wa kumbukumbu na nyaraka

Wakati wa kufanya mabadiliko katika sehemu au maeneo ya urithi wa karne ya ishirini ni muhimu kuweka kumbukumbu ya mabadiliko hayo kwa uhifadhi wa kumbukumbu hizo kwa umma. Mbinu za kurekodi zinaweza kujumuisha ramani, kupiga picha, ramani za ujenzi, hadithi za historia, nakilishi, modeli za 3D na sampuli, na nakala za kumbukumbu zilizo tumika katika uundaji wa maeneo ya urithi wa viwanda na mitambo yake. Nyaraka za utafiti ni sehemu muhimu ya mchakato wa kupanga uhifadhi. Wamiliki wanapaswa kuhimizwa kuweka kumbukumbu na kuzifanya ziwepo kwa hifadhi.

Kwa kila juhudi za urekebishaji, mambo maalum ya mahali binafsi au sehemu na hatua zilizochukuliwa zinapaswa kuandikwa kwa usahihi. Nyaraka lazima zinukuu hali kabla, wakati na baada ya kuingilia kati. Nyaraka hizo zinapaswa kuwekwa katika mahali salama na katika hali ya juu

kwa vyombo vya habari vinavyopendekezwa. Itasaidia uwasilishaji na tafsiri ya mahali au sehemu, hivyo kuimarisha uelewa wake na furaha kwa watumiaji na wageni. Taarifa iliyopatikana katika uchunguzi wa urithi wa kitamaduni, pamoja na hesabu nyingine na nyaraka, zinapaswa kufanywa kupatikana kwa watu wenye nia.

FANYIA UTAFITI WA VIFAA VYA KISASA NA MIPANGO

Kifungu cha 3: Fanyia utafiti mambo ya kiufundi na mipango ya urithi wa kitamaduni wa karne ya ishirini.

3.1: Fanyia utafiti na kutengeneza mbinu za ukarabati zinazofaa kwa vifaa maalumu vya ujenzi na mbinu za ujenzi wa karne ya ishirini.

Kwa kiwango fulani, vifaa na mbinu za ujenzi wa karne ya ishirini zinaweza kutofautiana na vifaa vya jadi na mbinu za zamani. Kuna haja ya kufanyia utafiti na kuendeleza mbinu maalumu za ukarabati zifaazo kwa aina za ujenzi wa kipekee. Baadhi ya sifa za urithi wa karne ya ishirini, hasa mahali au maeneo yaliyoundwa baada ya katikati ya karne, inaweza kutoa changamoto za kipekee, kutokana na matumizi ya vifaa vipya au majaribio na mbinu za ujenzi, au tu kwa kutokana na ukosefu wa uzoefu maalum wa kitaalamu katika ukarabati wake. Vifaa vya awali / muhimu au maelezo yanapaswa yarekodiwe ikiwa zinapaswa kuondolewa, na sampuli wakilishi zinapaswa kuhifadhiwa.

Kabla ya ukarabati wowote, vifaa hivi vinapaswa kuchambuliwa kwa uangalifu na uharibifu wowote unaoonekana na usioonekana inabidi utambuliwe na kueleweka. Vifaa vingine vya majaribio vinaweza kuwa na muda mfupi wa maisha kuliko vifaa vya jadi hivyo kuwa na haja ya kuchambuliwa kwa uangalifu. Uchunguzi juu ya hali na uharibifu wa vifaa lazima ufanyike na wataalamu wenye ujuzi kwa kutumia njia zisizoharibu na kuchunguza kwa makini mbinu zisizo za kivamizi. Zuia uchambuzi haribifu kwa kiwango cha chini kabisa. Uchunguzi wa kina juu ya uzeekaji wa vifaa vya karne ya ishirini unaweza kuhitajika.

3.2: Fanyia Utafiti na kuandaa mbinu sahihi ambazo zinawiana na njia mpya za mipango ya karne ya ishirini.

Karne ya ishirini ilishuhudia maendeleo ya aina mpya na majaribio ya maisha ya mijini na ubunifu wa miji. Sera za uhifadhi na miongozo ya maendeleo inapaswa kulenga kuhifadhi mipangilio hii maalum ya mipango au mbinu kwa ajili ya mandhari za kitamaduni na kihistoria ili kudumisha umuhimu wake.

Kifungu cha 4: Kuendeleza sera za kuhifadhi thamani ya turathi.

4.1 Kuendeleza sera za uhifadhi zilizofanywa na utafiti kuhifadhi na kudumisha umuhimu wa mahali kiutamaduni na kutumia sera ili kuongoza maamuzi wakati wa kusimamia mabadiliko.

DHIBITI MABADILIKO ILI KUENDELEZA UMUHIMU WA KITAMADUNI

Kifungu cha 5: Umakini na udhibiti shinikizo la mabadiliko, ambayo yatakua daima.

5.1: Iwe ni matokeo ya muingiliano wa binadamu, au hali ya mazingira, kusimamia mabadiliko ni sehemu muhimu ya mchakato wa uhifadhi ili kudumisha umuhimu wa kitamaduni, uhalali na uzima wake.

Mara kadhaa, mabadiliko yanaweza kuwa muhimu kuendeleza sehemu au mahali pa urithi. Hatua au juhudi binafsi katika ukarabati na mabadiliko ya muda mrefu yanaweza kuathiri umuhimu wa kitamaduni. Pale mabadiliko yanapolazimu, athari juu ya uadilifu na uhalali wa mahali lazima yatathminiwe na kufuatiliwa.

Kifungu cha 6: Simamia mabadiliko kwa Umakini.

6.1: Chukua tahadhari katika kusimamia mabadiliko.

Fanya kadri inavyolazimu kufanyika, na mabadiliko kidogo kadri iwezekanavyo. Ukarabati wowote unapaswa kuwa wa uangalifu. Kiwango na kina cha mabadiliko vinapaswa kupunguzwa. Tumia njia tu za kukarabati zilizothibitishwa na kuepusha matengenezo ambayo yanaweza kusababisha uharibifu zaidi, kwa uhalisi wa kitamaduni; ukarabati unapaswa kufanyika kwa kutumia mbinu zisizosababisha mabadiliko makubwa kwa turathi. Mabadiliko yanapaswa kuwa ya kurekebishwa iwezekanavyo.

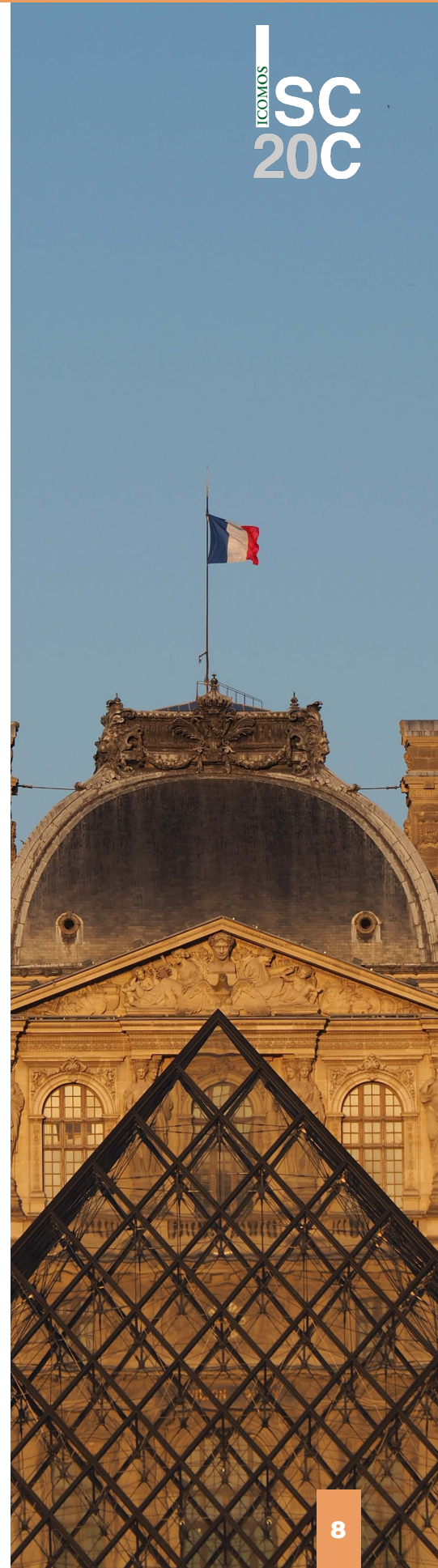
Uwazi katika utumizi wa mbinu za ukarabati waweza kutumiwa kuboresha huduma na maana ya sehemu au mahali bila kuathiri vibaya mali ya kitamaduni. Wakati mabadiliko ya matumizi yanatafakariwa ni vyema kuzingatia utunzaji sahihi ili kuhifadhi utamaduni

6.2: Tathmini athari ya mabadiliko yaliyopendekezwa kwa mujibu wa sera za turadhi kabla ya kufanya kazi ili kuepusha au kupunguza athari yoyote mbaya.

Umuhimu wa turathi za mahali unahitaji kufafanuliwa na kueleweka, ili mapendekezo yoyote ya mabadiliko yaepushe athari mbaya kwa turathi hizo. Mambo tofauti, sifa na thamani ya turathi yanaweza kuwa na viwango tofauti vya kustahimili mabadiliko, na hii yapaswa kutathminiwa na kueleweka kabla ya kupendekeza marekebisha yoyote ili umuhimu wa turathi uhifadhiwe.

6.3: matumizi ya kanuni za kudhibiti ujenzi yanahitaji mbinu rahisi na stadi ili kuhakikisha maamuzi sahihi yanazingatiwa katika uhifadhi wa urithi.

Matumizi ya kanuni za kisheria (k.m. urahisi wa kuingia kwa majengo, usalama katika maeneo ya majengo hayo, usalama

wa jengo wakati wa matukio ya majanga ya moto, urekebishaji wa majengo ili kustahimili mitetemeko ya ardhi, mahitaji ya mazingira, usimamizi wa usalama barabarani na uboreshaji wa utumizi wa umeme) zinapaswa kuwiana na uhalisi wa turathi inayohifadhiwa. Uchunguzi kamili na mazungumzo kati ya mamlaka husika na wataalam unahitajika kuepusha au kupunguza athari yoyote kwa urithi. Kila suala linapaswa kutathminiwa na kushughulikwa kibinafsi

Kifungu cha 7: Tumia busara kwenye mbinu za urekebishaji.

7.1: Mitindo mipya katika ujenzi zinapaswa kuheshimu mila na maana za turathi husika i.

Wakati mwingine, urekebishaji (kama vile kazi za uboreshaji kwa jengo au bustani, ujenzi wa jengo jipya ndani ya eneo la mijini na kadhalika) unahitajika ili kuhakikisha uendeleu wa mahali. Nyongeza mpya zinapaswa kuundwa ili kuheshimu kiwango, ukubwa, muundo, uwiano, muundo, mazingira, vifaa, maandishi na rangi ya mahali baada ya uchambuzi uliomakinika. Majengo mapya yanapaswa kuonekana kama mapya, na yawe na urahisi wa kutambuliwa kama mapya lakini yaoane na majengo ya awali bila kuiga mitindo ya zamani wala kushindana nayo.

7.2: Marekebisho mapya yanapaswa kufanywa yakizingatia mitindo ya awali, viwango, mandhari, mazingira, vifaa, rangi, na adhari za uzee kwa rangi zilizotumiwa kwa majengo ya zamani.

Uchunguzi wa makini wa mahali majengo yaliposimama, majengo yenyewe na ufafanuzi wa mpango wao unaweza kusaidia katika kutoa suluhisho sahihi katika uhifadhi wa majengo. Hata hivyo, ubunifu wa uhifadhi haumaanishi kuiga mitindo ya kale.

Kifungu cha 8: Kutambua wakati matumizi ya jengo huchangia kwa umuhimu wake.

Umuhimu wa mahali unapochangia na matumizi yake, basi uhifadhi unapaswa kuzingatia matumizi hayo kadri iwezekanavyo. Wakati matumizi mapya yanatokea kama njia ya kuendeleza mahali, na wakati matumizi ya awali au kazi zinachangia kwa umuhimu wa kitamaduni hii lazima iwe wazi kwa maelezo kwa turathi hiyo.

Kifungu cha 9: Kuzingatia uhalali na uadilifu wa turathi.

9.1: Mipango inabidi kuimarisha na kuendeleza umuhimu wa turathi.

Mambo muhimu kwa majengo yanapaswa kutengenezwa au kurejeshwa, badala ya kujenga upya. Kuimarisha na kutengeneza vitu muhimu katika majengo ni bora kuliko kuvibadilisha. Popote iwezekanapo, vifaa vilivyobadilishwa lazima vifanane, lakini viwekwe alama ili kuvitambulisha kuwa ni vipya.

Ujenzi upya wa maeneo ya urithi ulioharibika kabisa sio hatua nzuri ya uhifadhi na haipendekezwi. Hata hivyo, ujenzi mdogo, kama unatumia ramani husika za zamani, zinaweza kuchangia uadilifu na uelewa wa eneo la urithi wa kitamaduni au tovuti.

9.2: Kuzingatia thamani ya mabadiliko muhimu na athari ya umri kwa jengo.

Umuhimu wa turathi na historia yake unategemea hasa asili ya sifa yake, au umuhimu wa nyenzo na / au maadili yake yasiyotambulika, ambayo yanafafanua ukweli wake. Hata hivyo, umuhimu wa kitamaduni wa eneo la urithi wa awali au tovuti, au hatua za baadaye, nyongeza, mazingira vipengele au masuala mapya, haitegemei umri wake pekee. Mabadiliko ya baadaye yaliyopata umuhimu wao wa kitamaduni unapaswa kutambuliwa na kuheshimiwa wakati wa uhifadhi au maamuzi ya maendeleo.

Umri wa turathi unapaswa kutambulika kupitia njia zote na mabadiliko yaliyotokea baada ya muda, na dhahiri katika uzee kwa mandhari yake. Kanuni hii ni muhimu kwa vifaa vingi vinavyotumika

katika karne ya ishirini. Yaliyomo, vitu vilivyotengenezwa na kuwekwa ndani ya jengo, vifaa, mitambo, michoro, au mambo ya mazingira ambayo huchangia umuhimu wa kitamaduni yanapaswa kuhifadhiwa kwenye turathi hiyo kadri iwezekanavyo

SIMAMIA KWA AJILI YA MAZINGIRA ENDELEU

Kifungu cha 10: Zingatia uendelezaji wa mazingira.

10.1: Utunzaji lazima uchukuliwe ili kufikia usawa sahihi kati ya mazingira uendeleu na kuanzishwa kwa hatua za ufanisi wa nishati na uhifadhi wa umuhimu wa turathi.

Shinikizo kwa urithi wa karne ya ishirini kuwa na ufanisi zaidi wa nishati utaongezeka zaidi kwa majengo na maeneo ya urithi yanapaswa kufanya kazi kwa ufanisi iwezekanavyo. Hata hivyo, umuhimu wa turathi (ikiwa ni pamoja na kazi na matumizi yake) haupaswi kuathiriwa na uhifadhi wa nishati, popote pale iwezekanavyo.

Uhifadhi lazima uzingatie mbinu za kisasa za kuendeleza mazingira. Mipango ya mahali au urithi wa kitamaduni inapaswa kutekelezwa kwa njia endelevu na bidhaa ili kusaidia uhifadhi na maendeleo yake na usimamizi unaoendelea. Ili kufikia ufumbuzi wa mbinu bora za uhifadhi, ushauri kutoka kwa wadau wote unahitajika ili kuhakikisha uendeleu wa turathi za mahali. Njia mbadala ziwezekanazo kusaidia uhifadhi, wa turathi, kusimamia na kutafsiri kiutamaduni na mipangilio yake zinapaswa kuzingatwa kwa manufaa ya vizazi vijavyo.

Uelewa wa uhalisia wa nishati ya jengo ni hatua muhimu ya kwanza katika kupanga faida ya nishati hiyo panapo hitajika. Utafiti maalum wa mbinu za kiufundi, mifumo na vifaa kwa utambulisho sahihi wenye suluhisho za faida. Ambapo vifaa vya awali vilishindwa, chunguza uwezekano wa kuchukua nafasi au ukarabati vifaa na njia nyingi za ufanisi wa nishati, ambako hii haitaathiri utamaduni umuhimu.

Madhara ya mifumo ya nishati mbadala kama vile mitambo ya upepo, jopo la jua na mifumo ya kuhifadhi maji kwa miji ya kale inapaswa kupimwa na kuepukwa au kupunguzwa .

10.2: Kukuza na kuwasilisha uhifadhi sahihi wa nishati na mazingira kwa urithi wa karne ya ishirini.

Himiza utafiti katika kuendeleza vifaa vilivyo endelevu vya mazingira, mifumo na mazoea ya urithi wa karne ya ishirini. Himiza mipango ya elimu na mafunzo ya kupitisha mbinu jumuisi ya uhifadhi wa urithi wa kitamaduni wa karne ya ishirini ambayo mizani inahifadhi umuhimu wa kitamaduni na mazingira mahitaji ya uendeleu.

TAFSIRI, WASILIANA, NA JENGA UWEZO

Kifungu cha 11: Kuza na sherehekea urithi wa kitamaduni wa karne ya ishirini na jamii.

11.1: Wasiliana umuhimu wa kitamaduni kwa upana.

Jiunge na wadau muhimu katika majadiliano ambayo husaidia katika kuthamini na kuelewa maeneo ya urithi wa karne ya ishirini na uhifadhi wao.

11.2: Uwasilishaji na tafsiri ni sehemu muhimu za mchakato wa hifadhi.

Chapisha na usambaze uchunguzi wa urithi wa karne ya ishirini na uhifadhi usimamizi na kukuza matukio na miradi popote iwezekanavyo kati ya fani zinazofaa na jumuiya pana.

11.3: Ufafanuzi ni hatua muhimu ya hifadhi.

Ufafanuzi ni chombo muhimu katika kuongeza thamani ya umma kwa maeneo ya urithi wa karne ya ishirini na maeneo, na ina jukumu kubwa katika kumbukumbu ya mabadiliko na kueleza umuhimu huo.

11.4: Hamasisha na saidia mipango ya kitaaluma ya elimu ili kujenga uwezo na ujuzi kwa hifadhi ya urithi wa karne ya ishirini.

Mipango ya Elimu na mafunzo ya kitaaluma katika taaluma nyingi zinahitaji kuweka kanuni za uhifadhi wa urithi wa karne ya ishirini na kushughulikia changamoto zake maalum ikiwa ni pamoja na kuelewa umuhimu, changamoto za kiufundi na vifaa na kuhakikisha uhifadhi wa mazingira

UFAFANUZI WA MSAMIATI (Glossary)

Mabadiliko inamaanisha kubadilisha mahali au sehemu ili kukidhi matumizi ya sasa au matumizi ya mapendekezo mapya (Mkataba wa Burra, 2013).

Vivutio vya mahali hujumuisha eneo lake la asili, muundo, kitambaa na matumizi, mbinu zake za kupanga, kubuni (ikiwa ni pamoja na mipangilio ya rangi), mifumo ya ujenzi na vifaa vya kiufundi, pamoja na sifa zake.

Uhalali/Uasilia ni uwezo wa mahali pa urithi au sehemu ya kueleza umuhimu wake wa utamaduni kwa njia ya sifa zake kimwili na kimaadili isiyo ya kawaida kwa njia ya kweli na ya kuaminika. Inategemea aina ya eneo la urithi wa kitamaduni na mazingira yake ya kitamaduni.

Uhifadhi ina maana ya taratibu zote za kufuatilia Sehemu au eneo la urithi ili kuutunza umuhimu wake wa utamaduni (kutoka Mkataba wa Burra, 2013).

Mpango wa usimamizi wa uhifadhi ni hati ambayo hutumiwa kama mfumo wa kusimamia mahali ikiwa ni pamoja na mabadiliko yoyote ya baadaye. Ni pamoja na kutambua umuhimu wa urithi wa mahali, vikwazo vyovyote, jinsi umuhimu unavyosababishwa na mabadiliko, na kutambua sera za kuhifadhi huo umuhimu katika siku zijazo. Katika nchi nyingine, mpango wa uhifadhi wa muda pia hutumiwa, ingawa katika hali nyingine na upeo wa maudhui yanajumuisha masuala ya uhifadhi wa asilia tu. Angalia pia **mpango wa usimamizi**.

Mandhari ya kitamaduni inawakilisha kazi za asili na za binadamu, mfano wa mabadiliko ya jamii ya binadamu na makazi kwa muda, kwa kukabiliana na vikwazo vya kimwili na / au fursa zinazowasilishwa na mazingira yao ya asili na ya kijamii, kiuchumi na kiutamaduni, kote nje na ndani. Kuna aina tatu za mandhari ya kitamaduni, iliyoundwa (kama vile bustani ya kihistoria), kugeuka (kama vile mazingira ya kilimo au miji) na ushirika (ambapo mazingira ya asili yanahusishwa na maadili ya kiroho au kisanii au kijamii).

Njia ya kitamaduni ni njia yoyote ya mawasiliano, iwe ni ardhi, maji, au aina nyingine, ambayo imetolewa kimwili na pia ina sifa ya kuwa na nguvu na ya kihistoria utendaji wa kutumikia kusudi maalum na la kuamua (Mkataba wa ICOMOS juu ya Njia za Utamaduni, 2008).

Ufanisi wa kitamaduni (pia umefupishwa kama umuhimu) inamaanisha kupendeza, kihistoria, kisayansi, kijamii na / au thamani ya kiroho kwa vizazi vya zamani, vya sasa au vijavyo. Ufanisi wa kitamaduni unajumuisha mahali pa urithi au eneo lenyewe, sifa zake, mazingira yake, kitambaa, matumizi, vyama, maana, kumbukumbu, maeneo yanayohusiana na vitu vinavyohusiana. Sehemu za urithi zinaweza kuwa na umuhimu wa tofauti kwa watu tofauti, binafsi au makundi.

Vipengele vya eneo la urithi au sehemu zinaweza kujumuisha mpangilio / mipango yake, mambo ya ndani, vifaa, vinavyohusishwa thamani na kazi za sanaa; mazingira na mandhari.

Kudumisha mazingira ina maana ya kubaki na / au kuboresha ubora wa mazingira ya asili na ya kutengenezwa kwa muda mrefu kwa kuzingatia sababu na taratibu zinazohusiana.

Kiwanda ina maana nyenzo zote za kimwili za mahali ikiwa ni pamoja na mambo, rasilimali, yaliyomo na vitu, mambo ya asili. Kiwanda kinaweza kufafanua nafasi na maoni (Mkataba wa Burra, 2013).

Bustani ya kihistoria ina maana mazingira yaliyoundwa yanayojumuisha mambo ya usanifu na maua na thamani kwa maana yake ya kihistoria, uzuri na kijamii.

Mazingira ya kihistoria ya mijini ni eneo la mijini linalotambuliwa kama matokeo ya kikao kihistoria cha utamaduni na maadili ya asili na sifa ikiwa ni pamoja na muktadha mpana wa mji na. Mazingira yanajumuisha uchapaji wa tovuti, geomorpholojia, hydrologe na sifa za asili, mazingira yake ya kujengwa, wote wa kihistoria na wa kisasa, miundombinu yake juu na chini ya ardhi, maeneo ya wazi na bustani, mifumo yake ya matumizi ya ardhi na sehemu ya shirika, uvumbuzi na uhusiano wa kuona, pamoja na mambo mengine yote ya muundo wa mijini. Pia ni pamoja na kijamii na kitamaduni mazoea na maadili, michakato ya uchumi na vipimo visivyoonekana vya urithi kama kuhusiana na utofauti na utambulisho (UNESCO Mapendekezo juu ya Mazingira ya Mjini Historia, 2011).

Urithi wa viwanda unamaanisha maeneo, miundo, complexes, maeneo na mandhari pamoja na kuhusiana mashine, vitu au nyaraka ambazo zinatoa ushahidi wa michakato ya viwanda ya zamani au inayoendelea uzalishaji, uchimbaji wa malighafi, mabadiliko yake katika bidhaa na nishati zinazohusiana, miundombinu ya maji na usafiri (Kanuni za Dublin, 2011).

Urithi wa utamaduni usioonekana una maana ya mazoea, uwakilishi, maneno, ujuzi, ujuzi - pamoja na vyombo, vitu, mabaki na maeneo ya utamaduni yanayohusiana nayo - hiyo jamii, makundi na, wakati mwingine, watu hutambua kama sehemu ya urithi wao wa kitamaduni. **Maadili** yasiyoonekana yanaweza kujumuisha vyama vya kihistoria, kijamii, kisayansi au kiroho, au ubunifu wa ubunifu.

Uadilifu ni kipimo cha ustadi na usawa wa maeneo ya urithi au tovuti, sifa zake na maadili. Kwa kuchunguza hali ya uadilifu kwa hiyo inahitaji kutathmini kiwango ambacho mahali au tovuti:

- a. Inajumuisha mambo yote muhimu ya kuonyesha thamani yake
- b. Kuhakikisha uwakilishi kamili wa vipengele na taratibu ambazo hutoa umuhimu wa mali
- c. Inaathirika na athari mbaya za maendeleo na / au kutokujali.

Ufafanuzi unamaanisha upeo kamili wa shughuli zinazoweza kutengeneza ufahamu wa umma na kuongeza uelewa wa maeneo ya urithi na tovuti. Hizi zinaweza kujumuisha kuchapisha na machapisho ya elektroniki, mihadhara ya umma, kwenye tovuti na mipangilio ya moja kwa moja ya tovuti, elimu mipango, shughuli za jamii, na utafiti unaoendelea, mafunzo, na tathmini ya ufafanuzi mchakato wenyewe (Mkataba wa ICOMOS wa Ufafanuzi na Uwasilishaji wa Maeneo ya Urithi wa Utamaduni, 2008).

Kuingilia kati ni mabadiliko au kubadilika ikiwa ni pamoja na mabadiliko ya sifa ya mahali yanayoonekana na yasiyoonekana.

Matengenezo ina maana ya utunzaji wa ulinzi wa kiwanda na kuweka mahali pa urithi au tovuti, na kutofautishwa na ukarabati.

Mpango wa usimamizi ni hati ambayo, kama mpango wa hifadhi, hutumiwa kama mfumo wa kusimamia mahali ikiwa ni pamoja na mabadiliko yoyote ya baadaye lakini inaweza kuwa pana katika wigo pamoja na maswala ya kiutendaji. Masuala ya Mipangilio ya Usimamizi hutumiwa kwa kawaida kwa mandhari ya kitamaduni . Ambapo usimamizi unaoendelea wa vitendo ni hatua ya msingi ya uhifadhi.

Mahali hutumiwa katika waraka huu kuelezea eneo la kijiografia linalojulikana kwa umuhimu wa urithi. Inajumuisha vitu, nafasi na maoni, makaburi, majengo, miundo, maeneo ya akiolojia, kihistoria, mandhari za miji, mandhari ya kitamaduni, njia za kitamaduni na maeneo ya viwanda. Inaweza kuwa na vipimo vinavyoonekana na visivyoonekana. Angalia pia Sehemu ambayo ni sehemu ndogo ya mahali.

Uwasilishaji huchangia mawasiliano yaliyopangwa kwa uangalifu wa maudhui ya tafsiri kwa njia ya mpangilio wa habari za tafsiri, upatikanaji wakiasili, na miundombinu ya kutafsiri kwa kitamaduni

sehemu ya urithi. Inaweza kufanywa kupitia njia mbalimbali za kiufundi, ikiwa ni pamoja na , mambo kama vile paneli za habari, maonyesho ya aina ya makumbusho, ziara rasmi za kutembea, mihadhara na ziara za kuongozwa, na maombi ya multimedia na tovuti (Mkataba wa ICOMOS wa Ufafanuzi na Uwasilishaji wa Maeneo ya Urithi wa Kitamaduni, 2008).

Ujenzi mpya ina maana ya kurudisha hali ya awali inayojulikana kupitia kuanzishwa kwa nyenzo mpya.

Kukarabati inaweza kuhusisha marejesho au ujenzi wa kiwanda kilichopo na / au kipya ili kuleta kipengele kwa hali ya kufanya kazi.

Marejesho ina maana ya kurudisha mahali kwenye hali ya awali kwa kuongeza kasi au kwa kukusanya vipengele vilivyopo na utangulizi mdogo wa nyenzo mpya.

Urejesho ina maana kwamba kuingilia kati kunaweza kutendeka bila kusababisha mabadiliko au mageuzo kwa kitu cha kihistoria. Katika hali nyingi urejesho si kamilifu.

Kuweka ina maana ya mazingira ya haraka na ya kupanuliwa ambayo ni sehemu yake, au inachangia, umuhimu wake na tabia tofauti. (Azimio la Xi'an, 2005).

Site hutumiwa katika waraka huu kwa maana ya eneo lililofafanuliwa la umuhimu wa urithi. Ni sehemu ndogo ya mahali na ni pamoja na makaburi, akiolojia, majengo, miundo, nafasi na bustani. Inaweza kuwa vipimo vinavyoonekana na visivyoonekana.

ⁱ Hati na Mikataba muhimu ya ICOMOS, UNESCO na mashirika ni pamoja na:

- Mkataba wa Kimataifa wa Uhifadhi na Marejesho ya maeneo na vielelezo vya mumbukumbu (Mkataba wa Venice), 1964
- Mkataba wa Florence – Bustani za kihistoria, 1981
- Mkataba wa Washington - Mkataba kwa ajili ya Uhifadhi wa Miji ya kihistoria na Maeneo ya kihistoria mijini, 1987
- Taarifa ya Eindhoven, DOCOMOMO, 1990
- Hati ya uhalisi ya Nara, 1994 na Nara +20, 2014
- Kanuni za Uchambuzi, Uhifadhi na Urejesho wa Miundo ya Urithi wa Usanifu, 2003
- Azimio la Xi'an juu ya Uhifadhi wa Kuweka Mifumo ya Urithi, Sehemu na Maeneo, ICOMOS, 2005
- Mkataba wa ICOMOS juu ya Njia za Kiutamaduni, 2008
- Mkataba wa ICOMOS juu ya Ufafanuzi na Uwasilishaji wa Maeneo ya Urithi wa Kitamaduni, 2008
- Kanuni za Valletta kwa ajili ya Kulinda na Kusimamia Miji ya Kihistoria, Miji na maeneo ya Mijini, 2011
- Kanuni za ICOMOS / TICCIH za Uhifadhi wa Maeneo ya Urithi wa Viwanda, Miundo, Maeneo na Mandhari – Kanuni za Dublin, 2011
- Mkataba wa ICOMOS Australia juu ya Maeneo ya Muhimu wa Utamaduni, Mkataba wa Burra, 2013 na Miongozo inayohusishwa nao.
- Mwongozo wa Uendeshaji wa Utekelezaji wa Mkataba wa Urithi wa Dunia, UNESCO, 2016

ⁱⁱ Azimio la Xi'an juu ya Uhifadhi wa Kuweka Mfumo wa Urithi, Sehemu na Maeneo, ICOMOS, 2005

ⁱⁱⁱ Kwa mfano, Texto de Mexico 2011 na Azimio la Moscow, 2006.

^{iv} Katika hali fulani, vifaa vinavyotumiwa kwa maeneo ya kujengwa ya karne ya ishirini vina muda mfupi wa maisha kuliko vifaa vya jadi. Ukosefu wa hatua za uhifadhi na ujuzi wa mbinu sahihi za kutengeneza kulingana na tabia za nyenzo zao zinaweza kumaanisha wanahitaji hatua kubwa zaidi kuliko vifaa vya jadi na wanaweza pia kuhitaji Uingiliaji wa ziada katika siku zijazo.

^v Uondoaji wao haukubaliki isipokua pale inapokua ndio njia pekee ya kuhakikisha usalama na uhifadhi wake. Zinapaswa kurudishwa pale wakati hali inaporuhusu.

^{vi} Umoja wa Mataifa, Agenda mpya ya Mijini, 2017

^{vii} UIA (Umoja wa Kimataifa wa Wasanifu) Tume ya Elimu ya Usanifu Tume ya Kufakari.

PICHA

Page 1: Guggenheim Museum New York (1959), Frank Lloyd Wright. Photo: © Joe Dudeck on Unsplash

Page 5: Christ the Redeemer (1931), Paul Landowski. Photo: © Andrea Leopardi on Unsplash

Page 8: Louvre Pyramid (1989), I. M. Pei. Photo: © Rafael Garcin on Unsplash

Page 11: Kaedi Regional Hospital (1992), Fabrizio Carola. Photo: © Alexis Doucet, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons

The design of the document was done by Maria Gabriela Quin, master student at Brandenburg University of Technology in Cottbus (BTU).

Tafsiri hii ilikamilishwa na Senais Joseph Nyambo, mwanafunzi wa Shahada ya Uzamili katika masomo ya Urithi wa Dunia, Chuo Kikuu cha Teknolojia cha Brandenburg huko Cottbus (BTU), kwa msaada wa Dk Isack Majura, na Ndugu Hoseah Wanderi, wataalamu wa lugha ya Kiswahili na wanachama wa kamati ya Kamati ya Kimataifa ya Sayansi ya Urithi wa karne ya Ishirini (ISC20C).

Kazi hii ilikuwa sehemu ya mradi wa utafiti unaoongozwa na Profesa Dk Leo Schmidt na akisaidiwa na Mwanafunzi wa Shahada ya Uzamivu Bi. Katelyn Williams kwa wanafunzi wa shahada za Uzamili za kimataifa katika Mafunzo ya Urithi wa Dunia na Uhifadhi wa Urithi na Usimamizi wa Maeneo ya urithi wa dunia. BTU huvutia wanafunzi kutoka duniani kote, na kwa zaidi ya lugha kumi na mbili zilizowakilishwa katika darasa hili peke yake, hii ilikuwa nafasi ya pekee ya kuchukua kazi ya kufanya hati hii iwe rahisi kadri iwezekanavyo. Hata hivyo, kwa tafsiri zote za asili hii, changamoto mbalimbali zilijitokeza kutokana na kuwepo kwa dhana na misamiati ambayo haikuwa na tafsiri ya moja kwa moja katika lugha zilizolengwa. Watafsiri walichagua maneno waliyoyaona kuwa yanafaa zaidi, lakini hali hii inatoa fursa/ipo wazi kwa maoni na mapendekezo kutoka kwa jumuiya pana ya urithi.

The logo features the word "ICOMOS" written vertically in white on a dark green rectangular background. To the right of this, the letters "SC" are stacked above "20C" in a large, bold, dark green sans-serif font.

ICOMOS
SC
20C

To learn more about the work of the ISC20C or how to join as a member, visit isc20c.icomos.org